

AI-SNACK

Låt eleverna

Skapa dikter

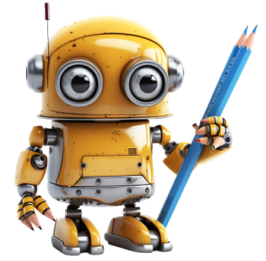
"Människa, maskin, möjlighet.
Som om jag icke var dag och var
stund vore beredd att förena
dessa krafter vid det första
tillfälle som kommer lastat med
ett gemensamt syfte. En verklig
symbios. Var för sig kan de nå
höjder, men tillsammans dansar de
över molnen, griper stjärnorna
och skriver framtidens saga med
en harmoni som ekar genom tid och
rum."

Chat GPT 4, september 2023

Lärarhandledning

Skapa med chattbotar

Har svenskämnet fått sin miniräknare?



Det kanske skulle kunna vara ett sätt att se på det. På samma sätt som miniräknaren hjälper oss att räkna mer komplexa tal, kan chattboten få oss att skriva mer avancerade texter. Ofta kan dock något gå förlorat om vi, utan mänsklig inblandning, låter chattboten ta över hela skrivprocessen.

Att skriva med hjälp av en chattbot lär bli vardag för många av våra elever. Därför tänker vi att det också ingår i vårt uppdrag att lära eleverna - att låta eleverna få experimentera med hjälp av Chattbotar.

Själlöst?

Du och eleverna kommer snart märka att begrepp som stil, stilistisk, stilfigurer, ton, berättarteknik blir centrala för att det som chattboten skapar ska ha någon form av röst. Människa och maskin kommer kan komma långt tillsammans.

Hitta ett uttryck

I den här uppgiften vill vi att du, tillsammans med eleverna tar vara på kreativitet, nyfikenhet och och låter chattboten vara ett medel för att uttrycka sig.

Att skriva tillsammans med en chattbot är en kreativ process där du skapar tillsammans med AI:n, samskapar.

Några chattbotar att testa

Chat GPT

Chattbot från OpenAI. Kanske den mest kända. Finns i två versioner: 3.5 och 4. Den senare kostar men går att använda via [*Microsoft Copilot*](#)

Gemini

Googles chattbot Gemini. Testa gärna och jämför. Alla chatbotar har sina för- och nackdelar.

Copilot

Microsofts version av Chat GPT. Här kan du få testa Chat GPT 4, den kraftfullaste versionen av Chat GPT

Mixtral

En fransk chattbot som du kan testa utan att behöva logga in på sidan [Hugging face](#)

Se upp med GDPR

Du kan inte uppmana dina elever att skapa konton. Därtill behöver du upplysa eleverna om att inte dela känslig information med en chattbot. Det du skriver i en chattbot delas med företaget som står bakom chattboten.

Ett förslag

1. Fråga eleverna vilken erfarenhet de har av Chattbotar.
2. Berätta gärna kortfattat hur en chattbot tränas. "Den har tagit del av större delen av all mänsklig text på internet och lärt sig att förstå och kan därigenom skapa olika typer av text."
3. Prata gärna om hur man promptar och att detta gör skillnad.

Roll, uppgift, kontext, form

Ett bra sätt att prompta är utifrån formeln *Roll, uppgift, kontext, form*

Roll: Detta hjälper till att sätta tonen och styra chattboten. Be den agera som en poet, en hiphop-artist, en revolutionär

Agera som poeten Karin Boye

Uppgift: Fortsätt att berätta, detaljerat om den uppgift du vill ge chattboten.

Din uppgift är att skriva en känslösam dikt.

Kontext: Ge sedan chattboten så mycket information som möjligt.

Chattboten kommer att gissa sig fram till vad du vill ha för svar. Desto mer innehåll du ger chattboten, desto mer har den att gå på. Fyll på med känslor, tematik, budskap,

Jag vill att dikten ska handla om mening, om att vara en människa i en föränderlig värld där robotar och AI kan göra så mycket av det som vi människor kan. Jag vill att dikten ska ha en både sorgsen och positiv känsla.

Form: Här styr du i vilket format du vill ha outputen, resultatet. Fortsätt fylla på med kontext och stil, röst och tonalitet. Ska det vara en dialog, ska det vara långa meningar, korta meningar. Var med och styr så mycket som möjligt.

Dikten ska ha en metafor om att vi befinner oss innan gryningen i en tid, en dag som vi ännu inte känner. Det ska finnas alliterationer. Tonen ska vara uppstyckad och varje mening ska vara meningsbärande av det större temat/budskapet.

Karin Boye
Bob Dylan
Rumi
Joni Mitchell
Pablo Neruda
Ghalib
Lauryn Hill
Leonard Cohen
Sapfo

4. Be eleverna testa att skriva en dikt utan prompttekniken. Låt eleverna sedan skriva dikten med hjälp av prompttekniken. Diskutera. Vilken skillnad fick de?

Agera som poeten Karin Boye. Din uppgift är att skriva en känslösam dikt om. Jag vill att dikten ska handla om mening, om att vara en människa i en föränderlig värld där robotar och AI kan göra så mycket av det som vi människor kan. Jag vill att dikten ska ha en både sorgsen och positiv känsla. Dikten ska ha en metafor om att vi befinner oss innan gryningen i en tid, en dag som vi ännu inte känner. Det ska finnas alliterationer. Tonen ska vara uppstyckad och varje mening ska vara meningsbärande av det större temat/budskapet.

5. Utveckla och förfina dikten med hjälp av chattboten. "Mer känsla", "mer adjektiv", "fler stilfigurer", "show don't tell"

Ett bonustips – låt dikten bli till musik

Gå till app.suno.ai. Här kan du skapa låtar (på de flesta språk). Om du trycker på "custom lyrics" kan du klistra in texten du skapade i chattboten och därigenom låta den bli en låt

För de elever som kommit lite längre kan detta vara ett sätt att träna på stilfigurer och andra retoriska verktygsmedel. Specificera vilka stilfigurer varje vers ska innehålla. Låt eleverna med eller utan chattbot ta fram en text som innehåller de stilfigurer du valt.

